

Geleidebrief informatief

Naam voorstel 16000	Brief GS van 12 januari 2016 over voortgang sanering Thermphos		
Betreft vergadering	Commissie Bestuur		22 januari 2016
Te verzenden aan	Commissie Bestuur via iBabs		
Verzenddatum	12 januari 2016		
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 - 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Loek Schipper	0118 – 63 16 07	lj.schipper@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	J de Bat		

Inhoudelijk	
Aanleiding	GS informeren PS periodiek over de voortgang van de sanering van het voormalige Thermphos fabriek
Bevoegdheid	GS
Wat stellen GS voor?	Kennis te nemen van de voortgangsbrief.
Toelichting	<p>In de voortgangsbrief wordt aangegeven dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aannemer en Van Citters Beheer (VCB) opdracht hebben gegeven voor een onafhankelijk project-review. De aannemer en de Van Citters Beheer (VCB) hebben de conclusies en aanbevelingen onderschreven en zijn deze aan het implementeren; • Het ovenhuis en andere delen van het complex asbestveilig zijn gemaakt. Over de financiële consequenties en verantwoordelijkheden van de asbestwerkzaamheden zijn nog geen afrondende afspraken gemaakt; • Voor de verwerking van het fosforslik door de provincie de benodigde vergunningen zijn verleend. De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) heeft vanwege het uitblijven van goede resultaten bij de proeven met niet radioactief slik, nog geen toestemming gegeven voor het verwerken van radioactief slik
Kosten en dekking	<p>Voor de operationele kosten van Van Citters Beheer (VCB) tot en met mei 2016 is een provinciale bijdrage van € 3 miljoen beschikbaar. De stand van de post onvoorzien binnen dit krediet bedraagt per eind november 2015 € 381.000.</p> <p>Voor de aannemingsovereenkomst is een bedrag van € 35 miljoen beschikbaar inclusief een post van onvoorzien van € 3,5 miljoen. Het fosfor is nog niet opgeruimd. Berekend is dat hierdoor het beschikbare budget van de beheerskosten (€ 10 miljoen) met € 1,4 miljoen overschreden gaat worden. Indien de beheerskosten niet verminderd kunnen worden, betekent dit dat op de post onvoorzien nog € 2 miljoen resteert.</p>
Overige informatie	

16000699

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van:

de voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

uw kenmerk:

ons kenmerk: 16000331

afdeling: Ontwikkeling

bijlage(n):

behandeld door: L.J. Schipper

doorkiesnummer: 0118-631607

onderwerp: Thermphos - voortgangsbrief

verzonden:

13 JAN. 2016

Middelburg, 12 januari 2016

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de sanering van het terrein van de voormalige Thermphos fabriek. Deze brief geeft een overzicht van de stand van zaken en de risico's die het college op dit moment signaleert.

Deze voortgangsbrief is mede gebaseerd op informatie uit de maandrapportages van Van Citters Beheer (VCB).

Bij de zomernota bent u ingelicht over de stand van zaken tot en met september 2015.

Eind december 2015 is een extern onderzoek geïnitieerd door een gezamenlijke opdracht van VCB en de aannemer. Gezamenlijk is geconstateerd dat de samenwerking tussen partijen en uitvoering van de werkzaamheden een kwaliteitsslag behoeven en dat gezien de voortgang van de werkzaamheden en de nieuwe situatie met de aannemingscombinatie het noodzakelijk was een onafhankelijk project-review te laten uitvoeren. Een onafhankelijk deskundige, dhr. L (Ben) Schaper, heeft op basis van de turnkey overeenkomst, interviews met sleutelfiguren, veiligheidsaspecten en oordeel over de installaties op de site deze project-review uitgevoerd en een aantal conclusies en aanbevelingen gedaan.

Conclusies

1.

- Kernactiviteit in deze fase is het veilig verwijderen van fosfor.
- Afval is zeer gevaarlijk en ligt opgeslagen op verschillende plaatsen.
- Er zijn geen precedenten bekend, de aannemer moet nieuwe wegen banen.
- Veilig werken is essentieel en alles dient hiervoor in het werk te worden gesteld.
- Spoed is gewenst, gezien de situatie van de fabriek.
- Vergunningen dienen zo ruim als mogelijk met betrekking tot de activiteitsomschrijving aangevraagd/verleend te worden. Hierbij moeten de vergunningsinstanties onafhankelijk hun verantwoordelijkheden kunnen nemen, maar zich wel realiseren dat het essentieel is om de aannemer binnen de algemene voorwaarden ruimte te geven om van alternatief te veranderen en zich te realiseren dat in de schoonmaak naar een optimale oplossing gezocht moet worden, waarbij niet iedere verontreiniging maximaal verwijderd kan worden.

2.

- De nieuw geïnstalleerde fosforverwerkingsinstallaties zien er goed en degelijk uit, met veel aandacht voor veiligheid en bescherming personeel.
- Beide projectteams (VCB en aannemer) zijn kwalitatief goed en dedicated.
- Gremia en een grondhouding om samen te werken zijn aanwezig.

Aanbevelingen

Aan de hand van het onderzoek en de conclusies worden door de extern deskundige de volgende aanbevelingen gedaan.

Aanbeveling 1

Verminder de druk op het project door:

- De beheersstructuur tussen opdrachtgever en contractor te stroomlijnen met aandacht op de samenwerking.
- Interfaces te verminderen door een deel van de oud-Thermphos medewerkers aan de aannemer te laten rapporteren.

Aanbeveling 2

- De rollen van VCB en aannemer in praktijk aan te scherpen, met name goed doordachte en vastgelegde beheersmaatregelen om de veiligheid te waarborgen.
- De aannemer is verantwoordelijk voor veiligheid in de praktijk, VCB voor de beheerssystemen.

Aanbeveling 3

- Vergunningen zo aan te passen dat een breder scala van technische verwerking mogelijk wordt.

Aanbeveling 4

- Alle lagen boven de projectdirecteuren dienen uit te stralen, dat zij vertrouwen hebben in de aanpak van beide projectteams, dienen onnodige druk op het project te vermijden en de samenwerking te bevorderen.

De directies van VCB en de aannemer hebben gezamenlijk deze conclusies en aanbevelingen onderschreven en zijn deze aan het implementeren. De Raad van Commissarissen van VCB is door de bestuurder van VCB hierover in kennis gesteld en deze heeft ingestemd met de ingezette lijn.

Asbest

In mei 2015 is in het ovenhuis vrije, ongebonden witte asbest vastgesteld. Hierop zijn maatregelen genomen in overleg met de arbeidsinspectie. In oktober 2015 is het ovenhuis asbest veilig gemaakt. Ook in andere delen van het complex is asbestbesmetting geconstateerd. Ook deze delen zijn in oktober 2015 asbest veilig gemaakt. Over de (financiële) consequenties en verantwoordelijkheden van de asbestwerkzaamheden zijn nog geen afrondende afspraken gemaakt tussen de aannemingscombinatie en de beheersorganisatie. Belangrijk was om de maatregelen voor de vrije asbest zo snel mogelijk uitgevoerd te hebben.

Financieel

- De zogenaamde (overige) operationele kosten van VCB draagt de Provincie Zeeland. Deze zijn begroot op € 3 miljoen voor 2014 tot en met mei 2016. De Provincie heeft in 2014 ingestemd met een begroting van € 3 miljoen t/m 31 mei 2016, waarin ook een post onvoorzien (€ 0,3 miljoen = 10%) is opgenomen. De post onvoorzien bedraagt door diverse mutaties (plus en min) eind november 2015 € 381.000,--.
- Daarnaast draagt de Provincie de kosten van eventueel meerwerk en meerkosten vanuit de aannemingsovereenkomst. In de totale begroting van de € 35 miljoen is een post onvoorzien van € 3,5 miljoen opgenomen. In de vorige rapportage is gemeld dat de beheerskosten niet alle waren begroot. Inmiddels is met de herziene planning duidelijk geworden dat de aanwezigheid van de voltallige beheersorganisatie (brandweer, operators en utilities) langer benodigd is. Afbouw was voorzien op het moment dat de fosfor zou zijn opgeruimd. Nu dit nog niet het geval is, is het voor de veiligheid noodzakelijk dat de beheersorganisatie op volle sterkte blijft. Inmiddels is berekend dat het beschikbare budget voor de beheerskosten (€ 10 miljoen) met € 1,4 miljoen overschreden wordt. Aan VCB is verzocht al het mogelijke te doen om de beheerskosten weer binnen het beschikbare budget te brengen. Hiertoe worden in overleg met de aannemer mogelijkheden onderzocht. In het worst case scenario moet de overschrijding uit de post onvoorzien worden gedekt. Dat betekent dat er nog een post onvoorzien resteert van ca. € 2 miljoen.
- Van het Ministerie van I&M is een bijdrage ontvangen van € 3 miljoen voor de sanering.

Risico's

De Provincie is op grond van de afgesloten overeenkomsten verantwoordelijk voor:

- de meerkosten als saneringsactiviteiten in totaal meer bedragen dan de beschikbare € 35 miljoen uit de boedel. Door de aanwezigheid van een reserve, is het risico beheerst tot de hoogte van deze reserve. Door de wijze van opzet van de turnkey overeenkomst is het mogelijk bepaalde werkzaamheden niet uit te laten voeren om binnen het beschikbare budget te blijven. Echter hierbij dient wel in ogenschouw te worden genomen dat de veiligstelling gegarandeerd dient te zijn.
- de kosten voor de operationele kosten voor VCB, totdat de lopende aanbesteding (turnkey overeenkomst) is afgerond. Een geringe uitloop van ca. 2 maanden mogelijk, mits de post onvoorzien niet aangesproken hoeft te worden.
- de financiële gevolgen van eventuele bestuurdersaansprakelijkheid voor zover deze niet gedekt worden door de door ZSP afgesloten bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering, totdat de lopende aanbesteding (turnkey overeenkomst) is afgerond. Door de afgesloten bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering is dit risico zoveel als mogelijk beheerst.

Toezicht, handhaving en vergunningen

De afgelopen periode heeft VCB technieken ontwikkeld om het fosforslik te verwerken. De wijze van beproeving van de technieken zijn door ons college beoordeeld en formele toestemmingen zijn hiervoor verleend. Voor onderdelen waarvoor een vergunning was vereist is deze ook door ons verleend. De beproevingen hebben tot nu toe nog niet geleid tot een stabiele verwerkingswijze voor het slik. De proeven zijn gedaan met niet radioactief slik. De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) heeft vanwege het uitblijven van goede resultaten nog geen toestemming gegeven voor het verwerken van radioactief slik. De Provincie heeft periodiek constructief overleg met de ANVS over afstemming en voortgang van de sanering. Inmiddels is er toestemming verleend om in leegstaande loods en op terreinen materialen op te slaan waarmee inkomsten kunnen worden gegenereerd ten behoeve van de uitvoering van de vervolgsanering.

Vervolg

Na afronding van de veiligstelling, is de rol van de Provincie in de VCB afgerond en zijn vervolgrisico's niet voor de Provincie. Dit is zo vastgelegd in de overeenkomst tussen de Provincie en ZSP. De vervolgsanering wordt gefinancierd uit de (nieuw te genereren) opbrengsten van het terrein. Zodra meer bekend is over de afronding van de rol van de Provincie zullen wij u hierover informeren.

Wij hopen u bij deze voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris